

TAMMER OÜ TÜÜPTINGIMUSED

1. ÜLDSÄTTED

1.1. Käesolevaid tüüptingimusi (edaspidi **Tüüptingimused**) kasutatakse TAMMER OÜ (edaspidi **Töövõtja**) ja tema klientide (edaspidi **Tellija**) vahelises tehingutes, mille alusel Tellija tellib ja Töövõtja valmistab, tarnib ja paigaldab tooteid (edaspidi **Kaup**) vastavalt Tellija spetsifikatsioonile.

1.2. Hinnapakkumisel (edaspidi **Hinnapakkumine**) põhinev leping (edaspidi **Leping**) loetakse jõustunuks, kui Tellija võtab vastu Töövõtja Hinnapakkumise vastavalt Tüüptingimuste punktile 2.1. Muudel juhtudel loetakse Leping jõustunuks peale pooltevahelise kokkuleppe saavutamist ja sellekohase lepingu sõlmimist.

1.3. Tüüptingimused on Tellija suhtes kehtivad niivõrd, kuivõrd need ei ole vastuolus Töövõtja ja Tellija vahel sõlmitava või juba sõlmitud lepinguga teenuste (edaspidi **Teenuste osutamise leping**) osutamiseks. Tüüptingimuste ja Teenuste osutamise lepingu vastuolu korral lähtutakse Teenuste osutamise lepinguga kokkulepitud tingimustest.

1.4. Tellija kinnitab, et on enne Leping sõlmimist Tüüptingimustega tutvunud, nendega nõustunud ja kohustub neid järgima.

2. TELLIMUSTE ESITAMINE

2.1. Tellimus (edaspidi: **Tellimus**) loetakse Tellija poolt esitatuks, kui Tellija võtab vastu Töövõtja Hinnapakkumise, mis saadeti vastusena Tellija Hinnapakkumise küsimisele. Tellija kinnitus peab olema antud vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

2.2. Töövõtja määratleb Hinnapakkumises Kauba tehnilised spetsifikatsioonid, hinna, tarnetingimused ja Hinnapakkumise kehtivusaja. Kui Tellija nõustub Hinnapakkumisega, nõustub Tellija Hinnapakkumise kõigi tingimustega sh Tüüptingimustega. Tellija nõustub Hinnapakkumisega Töövõtja Hinnapakkumise vormil. Kui Hinnapakkumine on aegunud ja Tellija pole Hinnapakkumist kinnitanud, ei ole Töövõtja kohustatud aegunud Hinnaga Tellimust täitma.

2.3. Töövõtja koostab Tellimuse alusel Kauba tootmiseks vajalikud tootejoonised ning saadab need Tellijale kinnitamiseks. Täpne tarneaeg määratakse pärast seda, kui Tellija on kinnitanud nii pakkumise kui ka tootejoonised. Tarneaeg sõltub projekti mahust ja toodete keerukusest.

2.4. Töövõtja töötleb Tellimusi tööpäeviti, esmaspäevast neljapäevani. Reedel või nädalavahetusel saadatud tagasiside vaadatakse üle järgmisel tööpäeval, mis võib mõjutada tarneaaja kujunemist.

2.5. Kui Töövõtja esitab ettepaneku Tellimuse muutmiseks, kuid Pooled (edaspidi **Pooled**) ei jõua 3 tööpäeva jooksul kokkuleppele selle osas, millist mõju avaldab vastav muudatus algse tellimuse tingimustele, loetakse Tellija algsest Tellimusest loobunuks, välja arvatud juhul, kui Tellija kinnitab, et loobub Tellimuse muutmise eest.

3. TELLIMUSE MUUTMINE JA TÜHISTAMINE

3.1. Kui Tellija soovib tellimust muuta pärast Tellimuse vastuvõtmist, loevad Pooled seda lisatööks (edaspidi: **Lisatöö**).

3.2. Kui Lisatöö põhjustab Töövõtjale algse Tellimusega võrreldes lisakulusid, kohustub Tellija lisakulud Töövõtjale hüvitada. Töövõtja saadab Tellijale lisakulude kohta raporti. Töövõtjal on õigus pikendada tarneaega, kui see on objektiivselt õigustatud.

3.3. Kui Tellija soovib Tellimust muuta, teavitab Tellija Töövõtjat sellest mõistliku aja jooksul ja esitab muudatuse ulatuse kohta üksikasjalikud andmed. Töövõtja koostab Hinnapakkumise ja saadab selle Tellijale viie (5) tööpäeva jooksul, näidates ära muutuse mõju algse Tellimuse tingimustele.

3.4. Algne Tellimus loetakse muudetuks, kui Tellija muudetud Hinnapakkumise vastu võtab.

3.5. Kui Tellija esitab ettepaneku tellimuse muutmiseks, kuid Pooled ei jõua 14 päeva jooksul kokkuleppele selle osas, millist mõju avaldab vastav muudatus algse tellimuse tingimustele, loetakse Tellija algsest Tellimusest loobunuks, välja arvatud juhul, kui Tellija kinnitab, et loobub Tellimuse muutmise eest.

3.6. Tellijal on õigus Tellimusest igal ajal loobuda esitades Töövõtjale kirjaliku loobumiskirja. Kui Tellija Tellimusest loobub, on Tellija kohustatud kinni maksma loobumise hetkeni tehtud tööd, sh valmis- ja poolikud tooted.

4. TARNED

4.1. Kui Tellimuses ei ole teisiti kokku lepitud, tarnib Töövõtja Kauba Tellija Tellimuses märgitud aadressile või tellib Tellija nimel transporditeenuse oma teenusepartnerilt, kes tarnib Kauba Tellimuses märgitud aadressile.

4.2. Kauba üleandmine fikseeritakse saatelehe, üleandmis-vastuvõtmisakti või muu tarnedokumentiga, mille koostab Töövõtja. Kui Kaup on tellitud paigaldusega, siis üleandmine-vastuvõtmine toimub peale paigaldust akti alusel, mille koostab Töövõtja.

4.3. Vastutus Kauba juhusliku kadumise, hävimise või kahjustumise eest läheb Tellijale üle Kauba üleandmisel või kui Kaup on tellitud paigaldusega, siis objektile tarnimisel.

4.4. Kauba tarne- ja paigalduse aeg sõltub projektist ja tellitud toodete keerukusest. Täpne tarneaeg määratakse pärast Tellija poolt kinnitatud Tellimuse ja tootejooniste kättesaamist ning lepatakse eraldi kokku iga projekti puhul. Kui Tellija soovib hilisemat tarnet kui algsest kokkulepitud, siis Töövõtja ladustab Kaubad enda territooriumil kuni 15 päeva ilma lisatasuta. Pikem ladustamine on tasuline. Tasu suurust teatab Töövõtja Tellijale. Tasu arvestatakse iga ladustamise päeva iga Kauba ühiku eest.

4.5. Kui Kauba võtab Tellija nimel vastu isik, keda ei ole Tellimuses Tellija esindajaks märgitud, eeldatakse, et vastaval isikul on õigus Kaup vastu võtta. Kauba vastuvõtmise õigustatud isiku poolt vastutab Tellija.

4.6. Kauba kättesaamisel on Tellija kohustatud Kauba koheselt üle vaatama ja kontrollima, kas Kaubal on nähtavaid transpordi- ja/või muid kahjustusi.

4.7. Kui Tellija avastab Kauba kättesaamisel Kaubal nähtavaid transpordikahjustusi, teavitab Tellija sellest koheselt transpordiettevõtte esindajat, teeb Kauba tarnedokumentidesse (Kauba CMR saatekirja, üleandmis-vastuvõtmisakti või muu tarnedokument) vastava märke ja teavitab Töövõtjat sellest ühe (1) tööpäeva jooksul.

4.8. Kui ei lepta teisiti kokku, on Tellijal kohustus seitsme (7) päeva jooksul pärast Kauba kättesaamist Kaup üle vaadata ja teavitada Töövõtjat koheselt kirjalikult, kui Kauba kvaliteet ei vasta Tellimuses toodud tingimustele. Tellija esitab kaebuses ka puuduste täpse kirjelduse.

4.9. Kui Tellija ei teavita Töövõtjat Kaubas esinevatest puudustest õigeaegselt, ei ole Tellijal õigust puuduste kohta kaebust esitada.

5. HIND JA ARVELDAMINE

5.1. Töövõtjal on õigus ühepoolset muuta nii uute kui ka juba töös olevate Tellimuste hindu. Lepingu hindade muutmine toimub vastavalt Eurostat'i avaldatud tootjahinnaindeksile (PPI) tööstustoodete kohta Euroopa Liidus. Kui vastav indeks muutub rohkem kui +5% võrreldes Lepingu sõlmimise kuu keskmise tasemega, korrigeeritakse Lepinguhindu samas proportsioonis. Uus hind rakendub 30 päeva möödumisel Töövõtja poolt Tellijale teavituse saatmisest ning kohaldub kõigile sel ajal täitmisele kuuluvatele tellimustele.

5.2. Tellija kohustub tasuma Kauba eest Tellimuses toodud tasu. Juhul, kui Pooled ei ole kokkulepitud teisi, tasub Tellija Kauba eest ette enne tarnet.

5.3. Kauba eest tasutakse esitatud arvete alusel. Kõik arved saadetakse Tellijale elektroonilises formaadis Tellija e-posti aadressile.

5.4. Kauba müümisel kohaldavad Pooled omandireservatsiooni. Kauba omandiõigus jääb Töövõtjale seni, kuni Tellija tasub Kauba ostuhinna. Omandiõigus loetakse Tellijale üle antuks ostuhinna täielikul tasumisel.

5.5. Kui Kaup on tellitud paigaldusega ja Kaubad on objektile toodud, kuid Töövõtjast sõltumata põhjusel ei ole võimalik Kaubad paigaldada, siis on Töövõtjal õigus esitada Tellijale arveid 100% ulatuses objektile toodud Kaupade Hinnast, kui pole kokku lepitud teisiti.

5.6. Maksetähtaja ületamisel on Töövõtjal õigus nõuda viivist summas 0,25% tähtaegselt tasumata summalt päevas. Lisaks on Töövõtjal õigus nõuda maksete sissenõudmiseks tehtud kulude hüvitamist.

6. TELLIJAJA ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

6.1. Töövõtjalt vastava päringu saamisel esitab Tellija Töövõtjale tellimuse täitmiseks vajalikud andmed. Informatsiooni edastamisel rakenduvad punktides 2.1-2.5. sätestatud tingimused.

6.2. Kui tarne hilineb või Kaubas esineb defekte, on Tellijal õigus nõuda Töövõtjalt kohustuste täitmist vastavalt punktis 8 sätestatule.

6.3. Tellija tagab, et Töövõtjale Tellimuse täitmiseks edastatavad tehnilised andmed vastavad asukohariigi seadusega sätestatud tehnilistele nõuetele.

7. TÖÖVÕTJA ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

7.1. Kui ei ole teisiti kokku lepitud, ei hoiusta Töövõtja Kaupa pärast selle tarnet ega teosta sellega seoses paigaldustöid.

7.2. Kauba kasutusjuhendid, paigaldusjuhendid, garantiitingimused ja hooldusjuhendid on saadaval Töövõtja veebilehel www.tammer.ee. Töövõtja ei tarni koos Kaubaga Kauba kasutusjuhendeid paberil. Tellija tagab, et Kauba lõppkasutajale antakse teada, kust on võimalik saada kasutusjuhendeid, paigaldusjuhiseid ja hooldusjuhendeid.

7.3. Töövõtjal on õigus punktis 7.2 mainitud dokumente ühepoolset muuta ja täiendada.

7.4. Kui Kauba või selle osa kvaliteeti ei ole Tellimuses või tootejoonistel täpsustatud, valmistab Töövõtja Kauba antud asjaolude raames vähemalt keskmise kvaliteediga.

7.5. Töövõtja ei vastuta Kauba defektide või puuduste eest, mis tulenevad Tellija esitatud juhustest, Tellija esitatud materjalide kvaliteedist, Tellija poolt kolmandalt isikult tellitud eeltöödest või kui Kaubad paigaldatakse nende jaoks mittesobivasse keskkonda.

7.6. Töövõtjal on õigus nõuda Tellimuse tingimuste (sh Hinna ja tarneaja) muutmist, kui Tellimuse täitmise ajal selgub, et Tellijalt saadud sisendandmed on ebakorrektsed või vastuolulised.

8. VASTUTUS JA GARANTII

8.1. Töövõtja annab enda toodetud toodetele garantii 24 (kahekümne neljaks) kuuks, kui ei ole kokkulepitud teisiti, alates (i) töö vastuvõtmisest Tellija poolt kui Kaubad on tellitud koos paigaldusega või (ii) objektile tarnimisest kui Kaubad on tellitud paigalduseta, kui ei ole teisiti kokku lepitud. Garantii aluseks on nõuetekohane ostudokument (arve, leping, tellimus, tellimuse kinnitus) ning garantiiajal tehtavate tööde logiraamat, mida tuleb Töövõtjale koos pretensiooniga esitada ning täita vastavalt punktile

8.2. Garantii ajal lähtutakse Tellija seaduslikest õigustest ja Tüüptingimustes sätestatud tingimustest ning kohustustest. Garantiitingimustele ning hooldusjuhendile on viidatud punktis 7.2.

8.3. Toote puuduse esinemiseks loetakse seda, kui toode ei vasta Tellimusekinnituses olevale Tellija poolt kinnituse saanud tehnilistele omadustele või kui toode ei vasta EU nõuetele Garantii alla kuuluvad toote konstruktsiooni-, tootmise-, ja materjalivead ning nendest vigadest tootele endale põhjustatud kahjustused, millest on tähtaegselt kirjalikult teavitatud.

8.4. Garantii ei kehti toote ebakorrekse hoolduse, kasutuse või paigaldusega (juhul, kui paigaldus ei ole teostatud Töövõtja poolt) tekitatud defektidele. Garantii katab ainult punktis 8.3 kirjeldatud tootedefektid.

8.5. Garantii ajal tehtud hooldustöid tõendab hoolduse logiraamat, millesse kantakse tehtud tööd. Hoolduse logiraamat võib olla vabas vormis ja fikseeritud kuupäevaga dokument või Töövõtja koostatud logiraamat, mis lisatakse garantiitingimustele. Tellija kohustub lähtuma hooldusjuhendist, mis on saadaval Töövõtja veebilehel www.tammer.ee. Hooldusekohustus jõustub garantiiperioodi algusest vastavalt punktile

8.1. Esimene hooldus ning vastav logiraamat peab olema tehtud vähemalt 6 kuu möödumisel alates garantiiperioodi algusest. Intensiivse kasutusega ja/või rasketes keskkonnatingimustes (tavapärasest suurem õhuniiskus, keskkonna keemiline aktiivsus, tavapärasest raskemad tuuleolud jms) tuleb kontrolli ja hooldust teostada vähemalt kolme (3) kuu möödudes.

8.6. Garantii ei kehti toodete defektidele ja kahjustustele, mis tulenevad selliste detailide, materjalide või osade lisamisest, mis ei ole Töövõtja paigaldusjuhiste ja/või kasutus- ja hooldusjuhistega kooskõlas või mida ei ole Töövõtjaga kooskõlastatud.

8.7. Garantii ei kehti ebakorrektselt paigaldusest tulenevatele defektidele ja kahjustustele. Garantii kehtib paigaldusele ainult siis, kui toode on tellitud koos Töövõtjapoolse paigaldusega. Garantii ei kehti toote loomulikule kulumisele ega värvi pindmise kihi kahjustumise tulenevale rooste.

8.8. Garantii ei kehti juhul, kui kahjustused on tekkinud ukse ebapiisava kaitse tõttu otsese päikesevalguse eest. Ukse kohal peab olema vähemalt 1 meetri kaugusel seinast väljaulatuv varikatus, mille ülemine serv asub kuni 0,5 meetri kõrgusel ukse ülemisest äärest, või uks peab asuma vähemalt ühe meetri sügavuses nišis, et tagada piisav kaitse otsese päikesevalguse eest.

8.9. Garantii ei kehti defektidele ega kahjustustele, mis tulenevad Töövõtja koostatud üldises kasutus- ja hooldusjuhendis toodud nõuete ning soovitude eiramisest.

8.10. Garantii kehtib ainult siis, kui kõik garantiitingimused on täidetud (sh hooldustööde logiraamat).

8.11. Pool ei kanna vastutust Lepingu rikkumise eest ainult siis, kui rikkumine on tingitud vääramatu jõu asjaoludest.

8.12. Töövõtja teostab esimesel mõistlikul võimalusel (kuid hiljemalt 60 päeva jooksul) kõik tööd, mis on vajalikud defekti kõrvaldamiseks, millest Töövõtjal on teavitatud enne defektidest teavitamiseks antud tähtaja lõppu. Pooled võivad defekti kõrvaldamise asemel leppida kokku ka rahalises hüvitis, mis vastab defekti Hinnangulisele väärtusele.

8.13. Pooltel on õigus Lepingust taganeda, kui teine pool Lepingut oluliselt rikub. Muu hulgas loetakse Lepingut tõsiselt rikkumiseks järgmisi asjaolusid:

8.13.1. Tellija viivitab maksekohustustega üle 30 päeva;

8.13.2. Tellija keeldub ilma õigusliku aluseta Kauba vastuvõtmisest;

8.13.3. Töövõtja keeldub Tellimuse täitmise ilma õigusliku aluseta;

8.13.4. teise poole püsiv maksejõuetus, pankrot, ümberkorraldamine või likvideerimine.

8.14. Kui Töövõtja taganeb lepingust, on tal õigus nõuda juba teostatud töö eest tasu ja ostetud materjalide eest tasu ka siis, kui sellise töö või materjaliga seotud Kaup ei ole valmis.

8.15. Saamata jäänud tulu ja mittevaralist kahju ei kuulu hüvitamisele.

9. TEATED JA ESINDAJAD

9.1. Poolte vastastikused teated tuleb edastada teisele poolele e-posti või kirja teel eesti ja/või inglise keeles järgmistele aadressidele:

- Tellija: äriühingu juriidiline aadress; äriregistris märgitud e-posti aadress; - Töövõtja: tellimused sales@tammer.ee

9.2. Kvaliteeti puudutavad nõuded ja teated tuleb esitada Töövõtjale kodulehe www.tammer.ee täidetava teavituse vormi kaudu, mis on peamine teavitamiskanal. Alternatiivina võib nõuded ja teated esitada e-posti aadressile quality@tammer.ee.

9.3. Teisele poolele saadetavad teated (sh arved) loetakse poolele üle antuks, kui Pool on teadete kättesaamist kinnitanud või kui teadete edastamisest on möödunud kolm (3) tööpäeva. Kontaktandmete muutumisel tuleb teist poolt sellest kohe teavitada ja teatada uus aadress.

9.4. Kõigil Tellija töötajatel on nende positsioonist sõltumata õigus Tellimusi esitada ja muuta, Töövõtja Hinnapakumisi kinnitada ja Kaupa vastu võtta. Tellija vastutab oma töötajate ja muude Tellija esindajate eest kogu vastutuse ulatuses.

10. KOHALDUV SEADUS JA KOHTUALLUVUS

10.1. Tüüptingimustele ja Lepingule teenuste osutamiseks kohalduvad Eesti seadused. Töövõtja ja Tellija vahelist Lepingut puudutavad erimeelsused lahendatakse läbirääkimiste teel. Kui vaidlust ei õnnestu läbirääkimiste teel lahendada, tuleb vaidlus lahendada Harju Maakohtus.

11. LEPINGU ENNETÄHTAEGNE ÜLESÜTLEMINE

11.1. Tellijal on õigus Leping ühepoolselt ennetähtaegselt lõpetada, kui Töövõtja poolt tarnitud Kaup erineb oluliselt Lepingus kokkulepitust ning Töövõtja ei ole puudust kõrvaldanud mõistliku aja jooksul või ei ole selle asemel tarninud lepingutingimustele vastavat Kaupa. Juhul kui Leping ennetähtaegse lõpetamise aluseks ei ole konkreetne hangitud Kaup, kuid hangitud Kaup on valmistatud või hangitud spetsiaalselt Tellija juhiste ja vajaduste kohaselt ning Töövõtjal ei ole võimalik

nimetatud kaupa ilma kahju kandmata muul viisil kasutada, kohustub Tellija vastava Kauba välja ostma.

11.2. Töövõtjal on õigus Leping ennetähtaegselt üles öelda kas tervikuna või osas, mis puudutab Kaupa, mida Tellija ei ole veel vastu võtnud, kui: a) Tellija ei tasu Lepingus sätestatud makseid kokkulepitud korras ja tähtajaks, viivitus on oluline ning ei ole tingitud Töövõtjast; b) Tellija on Töövõtjale teatanud või Töövõtjale on muul viisil saanud teatavaks, et Tellija maksekohustuse täitmine viibib oluliselt; c) Tellija ei ole kaupa vastu võtnud hiljemalt 15 päeva jooksul alates tarnevalmiduse teatest; d) Tellija rikub oluliselt muid Lepingut- või seadusest tulenevaid kohustusi või ei aita Lepingust tulenevate kohustuste täitmisele kaasa viisil, mida võib mõistlikult eeldada hea usu ja tava kohaselt.

12. VÄÄRAMATU JÕUD

12.1. Töövõtjale ei järgne vastutust Lepinguga võetud kohustuste täitmata jätmise või mittekohase täitmise eest juhul, kui Lepinguga võetud kohustuste mittetäitmine või mittekohane täitmine oli tingitud poolte tahtest mitteolenevatest asjaoludest. Töövõtja ei ole kohustatud hüvitama Tellijale vääramatu jõu tulenevatel juhtudel Lepingut täitmata jätmisest tulenevat kahju ja võib lõpetada Lepingut.

12.2. Vääramatu jõu asjaolude tõttu lepingu täitmata jätmise loetakse õigustatuks, kui vastavaid asjaolusid kogenud pool üritas rakendada meetmeid, millega oleks võimalik lepingu täitmist jätkata.

12.3. Pool peab esimesel võimalusel lepinguliste kohustuste täitmist jätkama. Vääramatu jõu asjaolude esinemisel pikeneb Lepingut ja/või Tellimuse tähtaeg aja võrra, mil vääramatu jõu asjaolud takistasid lepinguliste kohustuste ja/või Tellimuse täitmist.

13. TÜÜPTINGIMUSTE MUUTMINE

13.1. Töövõtjal on õigus Tüüptingimusi ühepoolselt muuta või kehtestada uued Tüüptingimused. Muudetud tüüptingimused esitab Töövõtja veebilehel www.tammer.ee, mis hakkavad kehtima 30 (kolmekümne) päeva möödumisel nende avalikustamisest ja ei kohaldu juba sõlmitud Lepingutele, välja arvatud juhul, kui Pooled lepivad selles eraldi kokku.

14. INTELLEKTUAALNE OMAND

14.1. Intellektuaalomandi õigused seoses Töövõtja loodud või arendatud seadme, materjalide, komponentide, toodete, tarkvara ja/või tehnoloogiaga jäävad Töövõtjale. Tellijale ei anta õigust ega litsentsi intellektuaalomandi kasutamiseks, kuid erandina sätestatakse, et Tellija võib selliseid seadmeid, materjale, komponente, tooteid, tarkvara ja/või tehnoloogiat kasutada eesmärgil, milleks need valmistatud on. Kui Töövõtja, selle töötajad, alltöövõtjad või muud agendid arendavad, täiustavad või muudavad intellektuaalomandit, et Tellija jaoks seadmeid, materjale, komponente, tooteid, tarkvara ja/või tehnoloogiat valmistada, kuulub tulemusena valmiv intellektuaalomand Töövõtjale. Töövõtjal on õigus Kaupa enda või oma sidusettevõtjate Kaubamärkide, Kaubanimede, logode või muu teabega märgistada.

15. KONFIDENTSIAALNE INFO

15.1. Kõik teabevahetuses avaldatud andmed (sh toote kujundus, äriteave, prognoosid ja finantsandmed) on konfidentsiaalsed. Pool ei tohi neid ilma teise poole kirjaliku loata avaldada ega kasutada, v.a oma töötajatele, kellel lasub konfidentsiaalsuskohustus.

15.2. Poolel on õigus avaldada konfidentsiaalset teavet, kui sellise teabe avaldamist nõuab seadus või mis tahes pädev organ. Pool teavitab teist poolt sellisest nõudest viivitamatult, et ta saaks taotleda konfidentsiaalse teabe kaitset või rakendada muid õiguskaitsevahendeid.

15.3. Pooled tagastavad või hävitavad konfidentsiaalse teabe teise poole nõudmisel või käesoleva lepingu lõpetamisel.

15.4. Konfidentsiaalsuskohustus kehtib tähtajatult ulatuses, milles seda ei piira seadusest tulenevad tähtajad.